Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

31 АВГУСТ 1968 й.
3-йил чиқиши
ШАНБА
№ 204 (664).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Ўқиш, ўқиш, ва яна ўқиш!

В. И. Ленин

Эртага—Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни

БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

Ўзбекистон эндиликда мамлакатимизнинг йирик нефть ва газ саноати марказларидан бирига айланиб қолди. Газли, Жанубий Оламушук, Чимён, Андижон, Лалмикор, Қомуқ, Ғарбий Бурдалиқ деган жойлар виқор билан тилга олинаётганлиги бежиз эмас.

Ўзбекистон нефть бирлашмасининг бошлиғи ўртоқ А. Исмоилов кўп қизиқарли фактларни айтиб берди. Бундан Ўзбекистон нефть ва газ саноати ходимлари ўз байрамлари шарафига олган мажбуриятларини қай тариқа адо этганликлари, бу соҳада эришилган ютуқларни шундоққина билиб олиш мумкин эди. Ўзбекистон нефть саноатининг тарихи анча узоқ йилларга бориб тақалади. Нефть қазиб чиқариш дастлаб ўтган асрда бошланганлиги кўпчиликка маълум. Илк бор пармалаш ишлари 1883 йилда бошланган. Ана ўша йили Фарғона водисидаги Қамишбош қишлоғи яқинида чуқурлиги 25 метрдан 40 метргача бўлган 4 тагина қудуқ қазилган, ҳар бир қудуқ зарба-усули билан уч йил мобайнида кавланган. Нефть чиқариш қўл меҳнати ёрдамида амалга оширилган. Қудуқлардан бир кеча-кундузда 300—400 килограмм нефть чиқарилган.

XX асрнинг биринчи йилидан Фарғона водисида нефть қудуқларини механик усулда пармалаш ишлари бошланди. Тўрт йил ўтгач, сентябрь ойида 278 метр чуқурликдаги қудуқдан нефть отилиб чиқди. 24 соат мобайнида у 130 тонна «қора мой» берадиган бўлди. Бу эндиликда Чимён кони деб аталаётган нефть саноатимиз тўнғичининг дастлабки қазилган қудуғи эди. Республикамизда революциягача жами 440 минг тоннагина нефть қазиб чиқарилган экан, бу ўлкамиз ўтмишини эслашгагина ярайдиган рақам дейиш мумкин.

Шу кеча-кундузда ўлкамизда нефть саноати девкор одимлар билан юксалиб бормоқда. Кетма-кет янги нефть ва газ конлари очилмоқда. Йирик конлар ҳозир 25 тадан ошади. Совет ҳокимияти барпо қилинганидан буён Ўзбекистон территориясида нефть қазиб чиқариш юз баравардан ортди. Газ саноати эса халқ хўжалигимизнинг етакчи соҳаларидан бирига айланиб боряпти.

Чуқур қудуқлар пармалаш усули билан 50 дан ортиқ нефть ва газ хазиналарининг кўзи очилди. Яна шунча нефть ва газ манбалари бўлиши мўлжалланаётган қатламларда разведка ишлари амалга ошириляпти. Юра даври ётқизиқларидаги нефть ва газ қатламлари хусусида жуда янги маълумотлар аниқланди. Фарғона тоғлараро чўкмаси ер остида дитологик типдаги нефть-газ уюмлари мавжудлиги ҳақида далиллар бор. Хўжаобод конидаги разведка ишларининг далолат беришича, бу манбалар жойлашувининг қонуниятларини билиб олиш мумкин.

Эндиликда ўлкамиз «зангори олов»—табиий газ ва «қора олтин»—нефть макони бўлиб қолганлиги ҳайратланарли ҳол эмас. Инсон азми ва замонавий машина-ускуналар ер ости бойликларимизнинг «табиатини» билиб олиш имконини бермоқда. Шу йўл билан республикада нефть ҳамда газ қазиб чиқариш салмоғи ортяпти. «Ўзбекнефть» бирлашмасига қарашли корхоналарнинг ишчилари ва инженер-техник ходимлари бу йил камида 1120 минг тонна нефть ва 571 миллион кубометр газ қазиб чиқариш ва она-Ватанга армуғон этиш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтармоқдалар.

Ер ости бойликларимизни қазиб олувчи марду-майдонларимиз беш йилликнинг учинчи йилида планга қўшимча равишда халқ хўжалигига камида 20 минг тонна «қора олтин» ва 6 миллион кубометр «зангори олов» етказиб бериш ҳаракатида. Нефтчи ва газчиларимиз олган мажбуриятларини қандай адо этмоқдалар? Нефть ва газ саноати ходимлари Куни шарафига муносиб меҳнат тухфалари тайёрланди. 8 ойлик план муваффақиятли адо этилди. Планга қўшима 14 минг тоннадан кўпроқ нефть қазиб чиқарилди. Табиий газ қазиб олиш топшириғи икки ҳисса ортиғи билан адо этилди.

Байрамолди мусобақасида Риштон газ конторасининг меҳнаткашлари айниқса ибрат кўрсатиб ишладилар. 8 ойда белгиланганига қараганда 8 миллион кубометрдан зиёд табиий газ қазиб чиқарилди. Нефть қазиб олиш саноати министрлиги корхоналари Бутуниттифоқ мусобақасининг биринчи ва иккинчи квартал якунларида бу коллектив учинчи мукофотни олишга муваффақ бўлган эди. Ленинск нефть бошқармаси йил бошидан буён планга қўшимча 12 минг тоннадан кўпроқ нефть қазиб олди. Андижон нефть кони, Жанубий Оламушук, Шимолий Сўх, Полвонтош, Бўстон конларининг нефтчилари ҳам ўз байрамлари шарафига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари адо этишга эришдилар.

Ана шу соҳадаги ҳаракат баракали натижалар бермоқда. Кўпгина коллективлар олинган мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилишига эришаётирлар. Кончилар йил охиригача планга қўшимча камида яна 8,5 минг тонна нефть қазиб чиқариш учун юриш бошладилар. Андижон нефть конининг мастер ўртоқ Б. Бобожонов раҳбарлик қилаётган бригадаси меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини амалга ошириш эвазига планга қўшимча 3120 тонна нефть қазиб олишга муваффақ бўлди. Н. Каримов—Полвонтош конининг мақтовли мастерларидан. У раҳбарлик қилаётган бригада йил бошидан буён қарийб 2000 тонна планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарди. Жанубий Полвонтош конида чуқур қудуқлар пармалаш усули билан технологияни такомиллаштиришга муваффақ бўлинмоқда.

Қудуқларга зарба усулида термик таъсир кўрсатиш салмоғи ортиб боряпти. Агар 1967 йили 403 қудуқ зонасида термик усул жорий қилинган бўлса, шунинг натижасида «Ўзбекнефть» бирлашмаси қўшимча равишда 19468 тонна қазиб чиқаришга эришди.

Ўлкамиз бебаҳо бойликларга кон. Қайбирини айтиб адо қилай. Бугунча унинг серҳосият бойликлари—нефть ва газ конлари хусусида озгинагина ҳикоя қилдим. Мана шу конларда ишлаётган кишилар беш йиллик топшириқларини барвақт адо этиш мусобақасида тағин ҳам фаол қатнашмоқдалар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

ЮКСАК КЛАСС МАШИНАЛАР

СССР Енгил саноат министрлигида ТАСС мухбирига айтишдики, совет конструкторлари яратган «ПК-100» йигириш-эшиш машинаси инженерлик фикрининг катта ютуғидир. Бу машина газлама ишлаб чиқаришда меҳнат унумдорлигини кескин равишда оширишга ёрдам беради. Чунки, бу машина ип ўрайди, ипни эшади ва чийратади, Шунингдек тайёр калавани вазни оғир ғалтакларга ўрайди. Илгари бу операциялар айрим-айрим агрегатларда бажариларди.

Тошкент машинасозлари ишлаб чиқараётган «ПК-100» машиналари Ленинград, Нарофоминск, Иваново тўқимачилик корхоналарида жуда манзур бўлди. Бу йил мамлакатимиз фабрикаларида 270 агрегат, келаси йили эса 700 агрегат ўрнатилади.

Совет йигириш-эшиш машиналарининг намуналари социалистик мамлакатларнинг корхоналарида ишлаб турибди, шунингдек, Англия, Италия, АҚШ, Франция, Япония фирмалари харид қилган.

Мукофот муборак, қандолатчилар!

«Ўртоқ» кондитер фабрикасида катта тантана бўлди. Фабриканинг зали етти юз кишилик коллективни сиғдира олмади. Ҳар бир меҳнат аҳлининг юзида табассум. Шундай кунда қувонмай бўладими? Фабрика коллективи шу йилнинг иккинчи кварталида олиб борилган социалистик мусобақа якунларида ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳасида яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ҳамда озиқ-овқат саноати ишчилари Касаба союзлари республика комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофоти берилди.

Тантанали йиғилишни очган фабрика касаба союз комитетининг раиси С. Файзиева Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрининг ўринбосари Д. И. Олейниченкога сўз беради. Ўртоқ Олейниченко коллективни эришилган ғалаба билан табриклаб, Қизил байроқни топширар экан, янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Байроқни қабул қилиб олган фабрика директори Ҳ. К. Комилов ўзи раҳбарлик қилаётган коллектив фикрини баён этди:

— Беш йилликнинг учинчи йилида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган коллективимиз яқиндагина Киров район партия комитети ва район Советининг кўчма Қизил байроғини олган эди. Бугун эса, иккинчи кварталдаги самарали меҳнатлари эвазига Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат министрлиги ва республика озиқ-овқат саноати ишчилари Касаба союзлари республика комитетининг кўчма Қизил байроғини қабул қилиб оляпмиз. Бу, фидокорона меҳнатларимизнинг тақдиридир. Бу байроқ осонликча қўлга киритилгани йўқ. Уни осонликча қўлдан бермаймиз ҳам!

Шу йилнинг иккинчи кварталида планга қўшимча 118 тонна ёки 161 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган коллектив август ойи ишлаб чиқариш планини ҳам муддатидан уч кун илгари адо этганлиги ҳақида министрликка рапорт йўллади. Ана шу муддатда планда белгиланган 1 минг тонна ширинлик ишлаб чиқарилди.

Доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаётган коллективни Киров район партия комитетининг секретари **Ю. А. Чурсин**, корхона коммунистик меҳнат бригадасининг слесари **Ф. С. Турин**, коммунистик меҳнат коллективи номи билан ишлаётган ирис цехининг бошлиғи **Л. Салимова**, бош механика бўлимининг теплотехниги **С. Н. Никифоров** ва бошқа ўртоқлар табрикладилар.

Кутубхона ишига доир

Қишлоқ хўжалик марказий илмий кутубхонасида кутубхоначиларнинг семинари бўлиб ўтди. Бу семинарда илмий-текшириш институтлари, уларнинг филиаллари, тажриба станциялари ва Ўзбекистоннинг олий ўқув юртлари кутубхоналарининг хизматчилари иштирок этишди.

Семинарга тўпланганлар кутубхона иши ва кутубхонашунослик масалаларига оид шу куннинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаларига қаратилган бир қанча қизиқарли докладларни тингладилар.

Семинар қатнашчилари шаҳримиздаги қишлоқ хўжалик кутубхоналарининг намунали ишлари билан ҳам танишдилар.

ПОЙДЕВОР ҚЎЙИЛДИ

Бугун

Бадиий каштачилик фабрикаси учун мўлжалланган янги бинога пойдевор қўйилди. 4 қаватли бу бинони «Главташкентстрой»га қарашли 9-қурилиш трестининг 51-қурилиш бошқармаси азаматлари бунёд этишга енг шимардилар. Бино келгуси йили фойдаланишга топширилади.

В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги арафасида эса каштачилар яна бир ажойиб совға олишади. Ҳозир қурилиши бошлаб юборилган объект ёнида 5 қаватли маъмурий бино ҳам қад кўтаради.

— Янги бинолар битгач, корхона қуввати янада ортади, ҳозирда тарқоқ бўлган цехларимиз бир ерга тўпланади,—дейди фабрика бош инженери Д. Юсупов.

Ю

ТОШКЕНТ Тўқимачилик комбинати маданият саройи олдидаги ҳиёбонни «Халқлар дўстлиги» монументи безади. Бўйи 20 метр келадиган учбурчак шаклидаги бу пўлат обидада буюк шоирлар ва мутафаккирлар Алишер Навоий билан Шота Руставелининг ўлмас сиймолари тасвирланган.

Қардошлик ва дўстлигимизнинг улуғвор рамзи бўлган бу монумент грузин халқ ўймакорлик санъатининг ютуқлари асосида безатилган. Монументни яртишда грузия рассомлари ғайрат кўрсатишди.

СУРАТДА: грузин ҳунар усталаридан (чапдан ўнгга) Ж. Гелашвили, М. Демчинский ва Мужиришвили ўртоқлар.

И. ДУШКИН фотоси, (УзТАГ).

Тисса ва Влтава соҳилларига

Тисса соҳилидаги Чиерна шаҳрининг номи Тошкент экскаватор заводи ишчилари учун алоҳида аҳамиятга эга: улар бу йил ана шу адресга 41 машина жўнатдилар.

— Завод коллективи ўз совғаларини дўстларга айниқса шу кунларда етказиб беришга ошиқди, — дейди партия комитетининг аъзоси инженер Тамара Латипова. — Чехословакия учун мўлжалланган экскаваторлар графикда белгилангандан анча тез ишлаб чиқаришмоқда.

Ҳозирги вақтда Тошкент заводининг маркаси бўлган 300 дан кўпроқ машина Чехословакия ерида ишлаб турибди. Бу машиналар ёрдами билан ботқоқ ерлар қуритилмоқда, суғориш шоғобчалари очилмоқда, коллекторлар барпо этилмоқда. Ўзбек машинасозлари билан чехословак ремонтчилари бир-бирлари билан доимо алоқа боғлаб турибдилар.

Ҳозир бу ерда серунум ва машинист учун қўшимча қулайликлари бўлган янги типдаги экскаватор тайёрланмоқда.

— Бу машина чехословак дўстларимизни ҳам қизиқтиради ва қувонтиради, деб ўйлайман, — дейди заводнинг бош конструктори Л. Рабинов.

Тошкент—Жаҳонга

Дўстона ёрдам

Тошкентдаги Юрий Гагарин номли завод коллективи Болгариядаги Враца шаҳри тўқимачилик комбинати учун машина-ускуналар етказиб беришни жадаллаштиришга қарор қилди. Болгар тўқимачилари буюртган 104 йигирув машинасининг дастлабки туркуми Ўзбекистон пойтахтидан жўнатилди. Яна бошқа 49 та йигирув машинасини Врацага жўнатиш учун тайёргарлик кўрилмоқда. Бу машиналар орасида шиша толасини қайта ишлайдиган ускуналар ҳам бор. Болгарияга шу йил ўзлаштирилган ёки модернизация қилинган машина-ускуналар жўнатилаётир.

1968 йилги битимда кўрсатилган буюртмаларнинг ҳаммаси сентябрь ойида тайёрланиб, Болгарияга жўнатилади. Болгар дўстлар сентябрь ойида фашистларга қарши қўзғолоннинг қирқ беш йиллигини нишонлайдилар.

(УзТАГ).

Қўшиқлар парвози

Она шаҳримиз Тошкентда пешона тер тўкиб меҳнат қилаётган қардош қурувчилар орасида санъатга мафтун бўлган шоир табиат жўшқин ёшларни жуда кўп учратасиз. Бунга мисол қилиб 3-Киев қурилиш монтаж поездининг ёшларини кўрсатиш мумкин. Улар кундузи ишлаб оқшомлари қурувчилар шаҳарчасидаги бадиий ҳаваскорлик тўгаракларига шошиладилар.

Яқинда «Украина» шаҳарчасида доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги ва Ленин комсомолининг 50 йиллигига бағишланиб бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзоларининг кўриги бўлиб ўтди. Кўрикда қурилиш-монтаж бошқармаларининг ҳаваскор инженер-техник ходимлари, «Укрстрой» автобазаларининг шофёрлари иштирок этдилар.

Кўрикда 3-қурилиш монтаж поездининг ҳаваскорлари биринчи ўринни, 2-бошқарма ёш талантлари эса иккинчи ўринни эгалладилар.

Бадиий ҳаваскорларнинг бу кўриги қурувчиларда катта қизиқиш уйғотди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» саҳифаларида

☆ 30 августда Тошкентда бўлиб ўтган республика партия активи йиғилиши меҳнаткашлар соғлиғини сақлашнинг актуал масалаларига бағишланди.

Докладда ва музокараларда сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида шу нарса таъкидлаб ўтиладики, халқ турмушининг моддий ва маданий даражаси юксалиб бориши, кўп томонли соғлиқни сақлаш хизматининг такомиллашиб бориши, республикада медицина фанининг ривожланиши туфайли кўпгина касалликлар тугатилди, аҳолининг соғлиғи узлуксиз яхшиланиб боряпти. Сўнгги саккиз йил мобайнида Ўзбекистоннинг соғлиқни сақлаш бюджети икки ярим баравар кўпайди.

Йиғилишда СССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Д. Д. Венедиктов нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан резолюция қабул қилди.

☆ СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин кеча Кремлда Покистон элчиси Салмон А. Алини қабул қилди ва у билан дўстона суҳбатда бўлди.

☆ СССР Олий Советининг Фармонига биноан СССР Умумий машинасозлик министри Афанасьев Сергей Александрович машинасозликни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва эллик ёшга тўлиши муносабати билан Ленин ордени билан мукофотланди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

Чехословакия Социалистик Республикасининг партия ва ҳукумат органлари мамлакатдаги вазиятни нормаллаштириш чораларини кўришни давом эттирмоқдалар. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг, ҳукуматнинг мажлислари ўтказилди, область партия комитетлари секретарларининг ва область миллий комитетлари вакилларининг кенгашлари бўлиб ўтди. Саноат корхоналарининг фаолиятини яхшилаш, аҳоли таъминотини яхшилаш, ҳосил ўрим-йиғимини тугаллашга доир кечиктириб бўлмайдиган масалалар кўриб чиқилди.

29 августда Словакия Коммунистик партиясининг съезди ўз ишини тамомлади. Съезд Совет—Чехословакия музокараларининг якунларига ўз муносабатини белгилаб, бу якунларга ҳозирги вақтда вужудга келган мушкул ҳолатдан чиқиб олишнинг бирдан-бир оқилона йўли деб баҳо берди. Словакия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети сайланди. Марказий Комитетнинг биринчи секретари қилиб, якдиллик билан ўртоқ Г. Гусак сайланди.

24 августда Прагада махфий равишда чақирилган ва Чехословакия Коммунистик партиясининг 14 съезди деб номланган ғайри қонуний съезд қарорларини ўртоқ Г. Гусакнинг таклифига биноан Словакия Коммунистик партиясининг съезди қатъиян рад қилди. Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 30 аъзоси ва Марказий Комитет пленумининг 6 аъзоси мазкур ғайри қонуний съезд томонидан қилинган ва Чехословакия Коммунистик партиясининг «янги марказий комитети» деб аталган Марказий Комитет составида аъзо бўлишдан воз кечдилар.

Чехословакиядаги ҳозирги ҳаётнинг энг асосий характерли белгиси шуки, аҳоли мамлакатдаги аҳволни тезроқ нормаллаштиришга интилмоқда. Меҳнаткашларнинг кўпчилиги Москвадаги Совет—Чехословакия музокараларида эришилган қарорларни бажариш ҳамда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикасининг ҳукумати бу йўлда амалга ошираётган тадбирлар мамлакатдаги аҳволни тезроқ нормаллаштиришга негиз бўлади, деб билмоқдалар. Чехословакия халқининг барча чинакам ватанпарвар кучлари мана шу негизда бирлашмоқда.

Шу билан бир вақтда ўнг, контрреволюцион кучларнинг ҳаракатлари авж олиб бормоқда, улар Совет—Чехословакия музокараларининг якунларига шиддатли қарши чиқмоқдалар, Чехословакия Социалистик Республикасининг партия ва давлат раҳбарлари амалга ошираётган дастлабки конструктив чора ва тадбирларни бузишга интилмоқдалар. Контрреволюцион кучлар Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва ҳукуматнинг раҳбарларига тобора кўпроқ ҳужум қилмоқдалар, вазиятни ўзларининг ҳокимиятни босиб олишларига имкон берадиган қилиб ўзгартириш ниятида эканликларини яширмаётирлар.

Бу ишда уларни империалистик кучлар, актив равишда қўллаб-қувватламоқдалар. Масалан, ғарбдаги баъзи радио станциялар мамлакат ҳаёти тўғрисида объектив ахборотларни эшиттираётган Чехословакия радиосининг овозини ўчиртирмоқдалар ва айрим вақтда махфий радио передатчикларнинг ишлашига кўмаклашмоқдалар.

Социализм душманлари социалистик давлатларнинг бирлашган фронти Чехословакиядаги контрреволюция йўлида ҳамда Чехословакия Социалистик Республикасини социалистик ҳамдўстликдан ажратиб олишга умидвор бўлган империалистик доиралар йўлида катта ғов бўлиб турганлигини кўриб, саросимага тушиб қолмоқдалар. **(ТАСС, 29 август).**

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ XI ЧАҚИРИҚ VII СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети депутатларга маълум қиладики меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг XI чақириқ VII сессияси 1968 йил 3 сентябрь куни эрталаб соат 10 да Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида (Навоий кўчаси, 11-уй) очилади.

Кун тартибига қуйидаги масалалар киритилади:

1. Шаҳар аҳолисига медицина хизмати кўрсатишнинг аҳволи ва уни яхшилаш чоралари ҳақида.

Докладчи—Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Я. Ёқубжонова.

Қўшимча докладчи—шаҳар Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг раиси С. А. Маъсумов.

2. Тошкент шаҳар Совети XI чақириқ VI сессиясининг «Беш кунлик иш ҳафтасига ўтиш муносабати билан маиший хизмат, савдо ва умумий овқатланиш муассасаларининг иши ва уни яхшилаш чоралари тўғрисида» чиқарган қарорининг бажарилиши ҳақида.

Шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Н. Норқўзиев ахборот беради.

Депутатлар 1968 йил 3 сентябрь эрталаб соат 9 дан ўша ернинг ўзида рўйхатга олинади.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети.

Салом, мактаб!

КИБЕРНЕТИКА ВА МАКТАБ

Кибернетика ва ҳисоблаш математикасининг ютуқларидан республикамизнинг халқ хўжалиги ва саноатининг етакчи тармоқларида самарали фойдаланиш учун жуда кенг шароит туғдирилмоқда. Келажакда бу фаннинг янада камол топиши учун республикамизда кўпгина юқори малакали олимлар ва инженер-техник ходимлар етиштириш ишига шу кунданоқ ҳаракат қилмоқ жуда зарур. ЧУНКИ АНИҚ МАЪЛУМОТЛАРГА ҚАРАГАНДА ЯҚИН ЎН ЙИЛ МОБАЙНИДА РЕСПУБЛИКАМИЗДА КИБЕРНЕТИКА ВА ҲИСОБЛАШ МАТЕМАТИКАСИНИНГ ТУРЛИ ТАРМОҚЛАРИДА ХИЗМАТ ҚИЛИШ УЧУН 10 МИНГГА ЯҚИН МУТАХАССИС КЕРАК БЎЛАДИ. Шунча миқдорда юқори ва ўрта малакали мутахассислар тайёрлаш учун қандай тадбирлар кўрмак лозим?

Маълумки, ҳозир республикамизда фақат уч олий ўқув юртида кибернетика ва ҳисоблаш математикаси соҳаларида ишлайдиган кадрларни тайёрлаш бўйича алоҳида факультет бор. Тошкент Давлат университетида ҳисоблаш математикаси ва программалаш соҳаси, политехника институтида электрон-ҳисоблаш машиналарини бошқарувчи олий маълумотли инженерлар, халқ хўжалиги институтида эса иқтисодий кибернетика соҳаси бўйича мутахассислар тайёрланмоқда. Аммо яқин келажакда бу кадрлар етишмай қолиши шак-шубҳасиздир. Бу масалани ижобий ҳал қилиш учун республикамизда янги махсус олий ўқув юрти ташкил қилиш иши диққатга сазовордир. Бу мавзуда қуйидаги тадбирларни амалга ошириш мумкин бўлса керак.

Биринчидан, аввало Тошкент Давлат университети, политехника ва халқ хўжалиги институтларида қўйилган масалага мос кафедра ёки факультетлар ташкил қилиш, кейинчалик эса шулар асосида янги олий ўқув юрти очиш зарур. Бу йўл узоқ давом этувчи йўл бўлиб, яқин кунларда кадрларга бўлган эҳтиёжни ҳал қилаолмаслиги маълум. Шунинг учун ҳам иккинчи йўл — яқин йилларда махсус олий ўқув юрти очиш масаласини турмуш тараққиёти кун тартибига қўймоқда.

Тажриба шуни кўрсатадики, ҳисоблаш ишларининг маълум қисмларини бажариш, машинада ечилиши зарур бўлган масалаларни программалаштириш, электрон ҳисоблаш машиналарининг маълум қисмларини ишлатиш учун жуда кўп миқдорда ўрта маълумотли ҳисобчи-программачилар ва техник ходимларга зарурият туғилади. БУ СОҲАДА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ УЧУН РЕСПУБЛИКАМИЗДА МОСЛАШТИРИЛГАН ЎРТА МАКТАБЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ ЭРТАГИ КУНГА ҚОЛДИРИБ БЎЛМАЙДИГАН МАСАЛАЛАРДАН БИРИДИР. Бу соҳада ҳам анча тажрибага эгамиз.

Чунончи, Чилонзордаги 82-мактабда экспериментал 9-синф ташкил қилинган. 1962 йилиёқ шу мактабнинг 9-синфига «программачи» ва «техник оператор» ихтисосларига ўқувчилар қабул қилина бошланган эди. Ҳозирги кунда шу ихтисослар бўйича 500 га яқин мутахассис тайёрланиб, уларнинг кўплари олий ўқув юртларида билим олмоқдалар. Юқорида кўрсатилган ихтисослар бўйича Тошкентдаги 110-мактабда ҳам анча ишлар олиб борилмоқда.

Программачилар ва техник операторлар синфида дарс махсус программа бўйича олиб борилади. Бу синфларда элементар математика, физика, химия фанлари қаторида олий математика, программалаш, электротехника, радиотехника асосларидан дарс берилади. Деярли ҳамма дарслар бўйича махсус кабинетлар ташкил қилинган ва бу кабинетлар талабга мувофиқ ярим автомат ҳисоблаш машиналари билан жиҳозланган. 9-синф ўқувчилари назарий ва амалий машғулотларни шу кабинетларда, 10-синф ўқувчилар эса амалий ишларни Ўзбекистон Фанлар академиясининг Кибернетика институтининг ҳисоблаш Марказида олиб борадилар. Уларга институтнинг юқори малакали ходимлари дарс беришади.

Бу мактабларни тамомлаган ўқувчиларнинг математика, физика, химия каби фанларнинг бошқа ўқувчилардан кўра, чуқурроқ ўзлаштиришини ҳеч кимда шубҳа туғдирмаса керак. Бу синфларда ўқиш учун қабул қилинадиган ўқувчиларнинг асосий фанларга бўлган қобилияти ва қизиқиши ҳисобга олинади. Тошкент шаҳрида, республика область марказлари ва бошқа шаҳарларнинг кўп мактабларида ихтисослаштирилган синфлар, ҳатто мактаблар ташкил қилиш ишига ҳозирги кунданоқ ҳаракат қилиш зарурдир.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг қарори бўйича республикамизнинг шаҳарларида рус ва ўзбек тилида дарс олиб бориладиган мактабларда ихтисослаштирилган 9- ва 10 синфлар ташкил қилиш шарт.

Математика ва амалий математика фанларини чуқур ўрганиш Андижон, Фарғона каби шаҳарларнинг мактабларида ҳам жорий қилинган. Шунингдек физик, химия, биология ва бошқа фанларни кўп мактабларда чуқур ўрганиш кўзда тутилмоқда.

БУ ВАЗИФАНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ҲАЛ ҚИЛИШДАГИ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРДАН БИРИ КЎРСАТИЛГАН МАКТАБЛАРНИ ТЕЗ КУНДА МАТЕМАТИКА, ОЛИЙ МАТЕМАТИКА, ПРОГРАММАЛАШ БЎЙИЧА ДАРСЛИКЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ, ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАКТАБЛАРНИ ОДДИЙ ВА ЗАМОНАВИЙ ҲИСОБЛАШ МАШИНАЛАРИ БИЛАН ЖИҲОЗЛАШДАН ИБОРАТДИР.

Кўрсатилган тадбирларни амалга ошириб, юқори малакали олимлар, инженер-техник ходимлар ва мутахассисларни қанча тез тайёрлаб етиштирсак, республикамизнинг ва халқ хўжалигимизнинг шу кадрларга бўлган талабини қондирсак, партия ва ҳукуматимизнинг бизга бўлган ишончини оқлаб, халқимизнинг бундан ҳам фаровон ҳаёт кечириши учун катта ҳисса қўшган бўламиз.

О. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
82-мактаб директори.

З. ҚУРБОНАЛИЕВ,
И. ЁҚУБОВ.
Кибернетика институтининг ҳисоблаш маркази ходимлари.

Бизнинг интервью

ЯНГИ ПРОГРАММАГА ЎТАМИЗ

Дарсларга қўнғироқ чалиниши арафасида катта-кичик ҳаяжонда. Янги ўқув йили — бир йиллик жўшқин ҳаёт демакдир. Ўқувчиларга талабдагидай таълим бериш, ота-оналар билан ишлаш, тўгараклар иши — буларнинг ҳаммаси дарсларнинг чуқур ўзлаштирилишига замин яратади. Янги программага ўтиш муносабати билан ҳар бир ўқитувчи ҳаяжонланади.

Мухбиримиз янги ўқув йили арафасида Октябрь районидаги 1-мактаб директори Манзура Юсуповага мурожаат қилиб, мактаб коллективи янги ўқув йилини қандай кутиб олаётганлигини сўради.

— Аввало мактабимиздаги барча синф хоналари, ўқув кабинетлари сифатли ремонтдан чиқарилган. Биринчи синфга 240 ўқувчи қабул қилинди. Мактабда ҳаммаси бўлиб 1800 ўқувчи таълим олади.

— Янги ўқув программасига ўтиш муносабати билан қандай ўзгаришлар бўляпти!

— 2 та биринчи синф эксперементал синф бўлади. Уларда ўқиш янги программага биноан олиб борилади.

— Бу синфларга кимлар дарс беради!

— Қуйи синф ўқитувчиларидан Саодатхон Йўлдошева билан Азизахон Мирзаёкубовалар янги программа бўйича малакаларини ошириб келишди. Шулар дарс олиб боришади.

— Янги программа нималардан иборат бўлади!

— Биринчи синфлар учун республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Оқилхон Шарафиддинов билан педагогика фанлари кандидати Қумри Абдуллаева янги алифбе ёзишган. У ҳозирги замон талабига тўла жавоб беради. Унда геометрия, алгебранинг элементлари ҳам ўргатилади. Юқори синфга ўтганида бола қийналмайди. Ҳарфларни ёзишда ҳам ўзгариш бор. Бу болалар ручкани дафтардан узмасдан ёзишади. Шунда ёзув тез ўрганилади.

Кейин табиатга экскурсиялар уюштирилади. Болалар дарахтларнинг баргига қараб, унинг қандай дарахт барги эканини айтиб бера оладилар. Куннинг узун-қисқалиги, қуёш ўзгариши ҳамма-ҳаммасини билишлари керак. Хуллас уч ойда алифбени тўла ўзлаштиришлари лозим.

— Кўпчиликка маълум, мактабингизда 100 процент ўзлаштириш берган синфлар анчагина. Бундай юқори кўрсаткичларга эришиш учун нималар қилиняпти!

— Аввало ўқитувчилар талабалар билан яккама-якка ишлашади. Илмий мудирларимизнинг ташаббуси билан ҳар бир дарсда «элементар саволлар» принципини қўллаймиз. Ёш ўқитувчилар билан ишлашни яхши йўлга қўйганмиз. Саида Хўжаева, Ўғилой Абдуллаевага ўхшаш ёш ўқитувчиларнинг дарсларига тез-тез кириб, тегишли маслаҳатлар бериб турилади.

Ҳадича Саидакбарова, Саида Каримовага ўхшаш қатор машъал ўқитувчиларнинг тажрибаларини кенг қўллаяпмиз. Бу ўқитувчилар сафи борган сайин кўпайяпти. Ютуғимиз сири мана шуларда.

ҲАММА НАРСА ШАЙ

Ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик, ғайрат ва ташаббус ишда муваффақият келтиради. Ҳамза районининг барча ўқитувчилари ва маориф ходимлари ана шундай ҳамжиҳатликда иш тутиб янги ўқув йилига пухта замин яратдилар. Райондаги барча маърифат ўчоқлари сифатли ремонтдан чиқарилди. Бунда Чкалов номли самолётсозлик ва «Ташсельмаш» заводларининг қурувчилари жонбозлик кўрсатдилар.

Қайси мактабга борманг, кенг ва ёруғ синф хоналари тоза ва озода. Пол ва парталар чиройли бўялган. Айниқса, райондаги 153, 161, 145, 149-мактабларнинг ремонти диққатга сазовордир.

Районда 227, 230, 231-янги мактаблар ташкил қилинди. Бу мактабларнинг ҳар бири 1000 ўқувчига мўлжалланган. Бундан ташқари районда 91 та 1-синф очилиб, 3640 ўқувчи қабул қилинди.

Шунингдек, Ҳамза районининг барча ўқитувчилари ва маориф ходимлари эртага бўладиган ўқитувчилар кенгашига ҳамда 1 сентябрда районда ота-оналар конференцияси ўтказишга пухта тайёргарлк кўдилар.

Р. ХЎЖАМОВ.

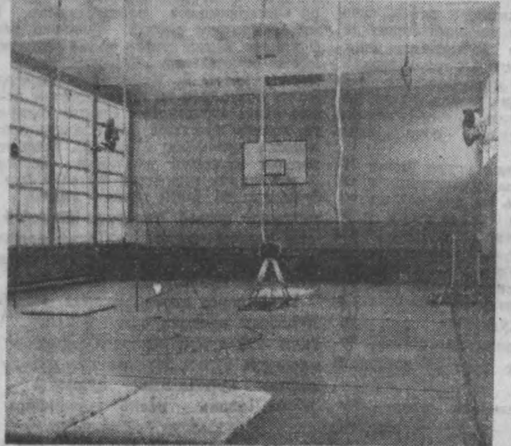

Ажойиб совға

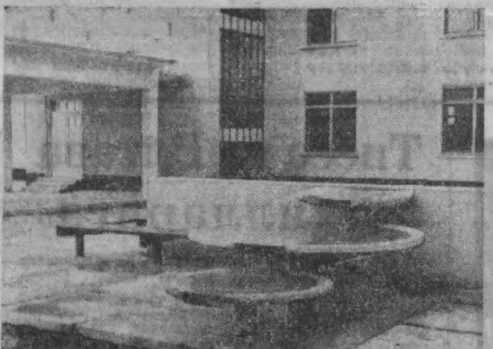

Навоийлик бинокорлар Қорақамиш массиви аҳолиси учун ажойиб совға тайёрладилар. Янги ўқув йили арафасида 960 ўринли янги мактаб биноси «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилди.

СУРАТДА: шу мактабнинг умумий кўриниши, спорт зали ва дам олиш зонаси. А. Смислов фотолари.

26 ЎҚУВЧИ

Октябрь районидаги 77-боғча тарбиячилари бу йил мактабга 26 кичкинтойни кузатишди. Катта группа тарбиячиси Дилора Раҳимова эркатойларни мактабга тайёрлашда билим ва тажрибасини аямади.

Нуриллажон Толибжонов, Хайрилла Қаюмов каби кичкинтойлар ўз исм-фамилияларини бемалол ёза оладилар ва анчагина ҳарфларни танийдилар. Эртаклар сўзлаш, шеър айтишда талаффузлари яхши, асар мазмунини тушуниб гапирадилар.

— Бизнинг боғчамизда тарбияланган болалар мактабга борганларида 4,5 баҳоларга ўқишади, — дейди боғча мудири Шафоатхон Баҳромова.

Райондаги 111 ва 11-мактаблар бу боғчада тарбияланган жажжиларни ўз бағриларига олди.

«МУСТАҚИЛ» ИШ

5-«А» синфида дарс бераётган география ўқитувчиси болаларга «ким кўрсатгич таёқча ясаб кела олади», деб савол берди. Бир неча бола қўл кўтарди. Улар орасида Анварнинг қўли ҳам бор эди. У қўлидан бир иш келгани учун эмас, бошқалар кўтараётгани учун қўл кўтарди. Мен ҳам сизлардан қолишмайман, дегиси келди.

— Анвар, сен қилиб келақолгин, — деди ўқитувчи.

Анвар уйига келиб, кўрсатгич таёқча қиламан деб ҳарчанд уринса ҳам, иши ҳадеганда юришавермади.

— Ундай қилмайди-да таёқчани, ўғлим! — деди унинг ишини кузатиб турган отаси, — қани менга берчи...

Орадан ўн беш минут ўтар-ўтмас силлиқ таёқча тайёр бўлди.

Эртасига Анвар таёқчани синфдагиларга кўрсатди. Тенг-қурлари унинг жуда ҳам уста бола эканлигига тан беришди. Ҳатто ўқитувчи ҳам мақтади.

Анвар жуда ўнғайсиз ҳолатда қолди. Лекин бу мақтовлар жуда хушёқар эди. «Йўқ, мен қилмадим», дейишга кучи етмади.

Бир куни қутича қилиш керак бўлиб қолди. Болаларнинг ҳаммаси бир овоздан бу ишни Анварга топшириш кераклигини айтишди.

Уйда Анварнинг онаси ҳайрон бўлди.

— Ўғлим, дурадгорликдан ҳеч хабаринг йўқ-ку, бу масъулиятли вазифани сенга қандай қилиб топширишди?

— Адам қилиб берадилар-да.

— Бу нима деганинг? — аччиғланди ота, — ўзингнинг ўрган, ўзинг қил, нега менга ишонасан?

Анвар қовоғини солиб олди. Тахтачалар, болға олиб, ишга киришган бўлди. Лекин қўлидан ҳеч нарса келмади...

Ишни кузатиб турган ота, боласининг қийналиб кетганига раҳми келиб, бу гал ҳам қутичани ўзи ясаб берди. Ундан кейин Анвар мактабдан яна кўп топшириқлар олди. Ҳаммасини бажаришда отаси «қарашди».

Ота-оналар мажлисида синф раҳбари Анвар ҳақида алоҳида тўхталди.

— Бу боланинг қўли гул, — деди у фахрланиб.

Анварнинг отаси бошини қуйи эгди.

...Ота-оналарнинг ҳаммалари тарқалиб бўлишди. Хонада Анварнинг отаси билан ўқитувчигина қолди. Ота жуда мушкул ҳолатда эди. Ахир ўғлининг эгри қадам босишига ўзи сабабчи бўлди-да.

А. АНТИПИН.

Ўқув юртларида

ЯНГИ КУРСЛАР

Бу ўқув йилида Тошкент политехника институтидаги 9 та факультетнинг деярли ҳар бирида янги мутахассислик бўйича курслар очилди.

Энди бу улкан институтда қурувчи инженерлар, энергетиклар, химиклар, физиклар, геологлар ва бошқа мутахассислар қатори ер остини текширадиган машиналарни бошқарувчилар умумий овқатланиш технологлари каби кўп янги мутахассислар етишади. Республикамизнинг турли бурчагидан умид билан келган 2575 йигит-қиз биринчи курсга қабул қилинди.

Институтда таълим оладиган ўн мингдан ортиқ студентнинг 60 проценти ётоқхонага жойлашди.

Ишлаб ўқийдилар

Тошкент Давлат университетининг сиртқи ва кечки бўлимига республикамизнинг олис қишлоқлари, район ва шаҳарларидан кўпгина йигит-қизлар ўқишга киришди.

Сиртқи бўлимга 500, кечкига эса 775 киши қабул қилинди.

Кечки бўлимга ўқишга кирганлардан 450 йигит-қиз янги Тошкентни бунёд этишда қурувчиларга ёрдам беришяпти.

ТАЪЛИМ ВА ОИЛА

Мактабнинг мажлислар зали одамлар билан гавжум. Бу ерга ота-оналар, буви ва бувалар тўпланишган. Уларнинг кўпчилиги белгиланган вақтдан олдин келиб, фарзандларининг ўз қўллари билан ясаган нарсаларини — кўргазмани томоша қилишди. Бу ерда тикув тўгараги, химия, физика, география, математика соҳаларидаги қилинган ишлар кўзга яққол ташланади. Ёш адабиётчилар Ўзбекистондаги ёзувчи ва шоирларнинг ижодларига оид материалларни, табиатшунослар эса Ўзбекистоннинг флора ва фаунасига хос материалларни тўплашган. Бу материаллар ҳам кўргазмада алоҳида ўрин эгаллаган. Ўқувчилар қўли билан тайёрланган электрлаштирилган стенд ота-оналарга жуда маъқул бўлди. Бу стенд ёрдамида географик масалаларни ечиш мумкин, стенддаги лампочка ёнса, жавобининг тўғри бўлгани. Бу стендга ота-оналарнинг ўзлари ҳам жавоб бериб кўришди.

Ота-оналар комитетининг раиси ўртоқ Фрик педагогик ўқишни бошлаб юборди. Ота-оналар бирин-кетин минбарга чиқиб, ўз оилаларида болага қандай тарбия берилаётгани, тарбия борасида қандай қийинчиликларга, тўсқинликларга дуч келинаётгани, уларни қай йўсинда бартараф қилинаётгани, болаларнинг феъл-атворлари ҳақида батафсил гапира бошладилар. Ота-оналардан ўртоқ Магаршаг болалар хулқидаги маданият ҳақида. Соколова болаларнинг озодаликка риоя қилишлари тўғрисида, бошқалари китобга муҳаббати, дам олиши ҳақида гапиришди.

Ҳаммасининг фикри бир жойдан чиқар эди. Охирида болани тарбиялаш — улкан бир санъатдир, дейилган хулосага келинди. Ҳар бир ота-она педагог, психолог бўлиши керак.

Шаҳримиздаги 179-мактабда педагогик ўқишлар бир неча йилдан бери олиб борилади. Бундай фойдали йиғилишларни ўтказиш ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Бунинг учун жуда катта тайёргарлик кўриш керак. Бу масала аввало педагогика советида кўриб чиқилади, ундан кейин синф раҳбарлари, ўқитувчилар маълум ота-оналарни танлаб, уларни суҳбатга тайёрлайдилар.

179-мактабнинг педагоглар коллективи шундай қарорга келдики, ота-оналар минимум педагогик билимга эга бўлганларидагина мактабга яқиндан ёрдам бера олишлари мумкин. Болага тўғри тарбия бериш истагининг ўзигина камлик қилади, тарбияни бера билиш ҳам керак. Мактаб тарбия ўчоғи бўлгани учун ота-оналарнинг педогогик маданиятларини ўстиришда ёрдам бериши зарур. Шу сабабли ҳам 179-мактабда ота -оналарга педагогик билим бериш масаласи кун тартибидаги энг биринчи вазифалардан ҳисобланади. Ўқитувчилар ота-оналар билан мунтазам иш олиб боришади. Ҳар бир синф учун алоҳида программа асосида иш олиб борилади.

Мактабда ота-оналар хонаси мавжуд. Унда оилада бола тарбиясига оид китоблар, брошюралар, журналлар, газеталар беҳисобдир. Ундан ташқари ота-оналар қандай адабиётларни ўқишлари кераклиги ҳақида алоҳида рўйхат ҳам осиб қўйилган. Биринчи синфдаги болалар учун қандай ўқув қуроллари кераклиги, уларнинг қандай кийинишлари, ўсмирнинг эрталабки гимнастикаси қандай машқлардан иборат бўлиши лозимлиги ва ҳоказолар ҳам кўргазмага қўйилган.

Ота-оналар комитети томонидан «Ота-оналар овози» деворий газетаси чиқарилади. Ўқитувчи — консультантлар навбатчилик қилишади. Ота ёки она истаган пайтида кўнглига тугиб юрган саволига тўла жавоб олиши мумкин. Навбатчининг журналида кимлар келган ва кимлар қандай саволлар билан мурожаат қилгани қайд қилиб борилади. Саволлар қутисига тушган деярли ҳар битта саволга бағишлаб кечалар уюштирилади.

Мактабда ота-оналарнинг билимини ошириш учун пропаганданинг турли йўлларидан фойдаланилади. Якка консультациялардан тортиб то конференциягача, ота-оналарнинг педагогик ўқишларигача олиб борилади.

Мактаб ўқитувчилар коллективига «Билим» жамиятининг бошланғич ташкилоти методик ёрдам бериб боряпти. Савол-жавоб кечалари, конференциялар, педагогик ўқишлар, индивидуал суҳбатларга жамиятнинг раиси О. Лесина яқиндан кўмак беряпти. Педагогик билимларни пропаганда қиладиган ўқитувчилар учун педагогик ва психология темаларида лекциялар ўқиб туриладн.

Янги ўқув йили бошланиши олдидан 179-мактаб коллективи ўз тажрибасининг яхши самаралар бераётганига асосланиб, ота-оналар ўртасида педагогик пропагандани яна ҳам кучайтиришга аҳд қилган.

А. СОБОЛЕВ.
«Билим» жамиятининг Чилонзор район ташкилоти педагогика секциясининг раиси.

Факт ва рақамлар

● Бу йил республикамизда 200 та янги мактаб биноси қурилиб, ишга туширилди.

● Янги ўқув йилида Ўзбекистон мактабларида 2 миллион 800 мингдан кўпроқ бола ўқийди.

● Шонли педагогларимиз армияси сафига 8226 ихтисосли ўқитувчи келиб қўшилди. Улар Россия федерацияси, Украина ва жонажон республикамиз олий ўқув юртлари ҳамда билим юртларида таълим олдилар.

● Республика ўқитувчиларидан 23 минг киши махсус курсларда малака оширишди.

● Бошланғич таълимни бир йилга қисқартириш — тўрт йилдан уч йилга келтириш юзасидан ўтган йил олиб борилган тажриба яхши натижа берди. Бу йил республикадаги яна 300 мактаб бошланғич таълимнинг янги программасига ўтади.

● Янги ўқув йили ҳамма мактабларда В. И. Ленинга бағишланган дарс билан бошланади.

САЛОМ, МАКТАБ

Мактаб қучоғин очар,
Йўлимизга гул сочар.
Гўзал сентябрь тонги
Қўнғироқлар жаранги,
Қуёш салом бергандек
Биз-ла бирга юргандек.
Майдон, кўчалар тўлган
Байрамдек яшнаб кулган.
Ҳамма мактабга шошар,
Мактабнинг қўйни тошар-
Худди каттакон сарой

Ер юзида қуёш, ой.
Биз кичик ўғил-қизлар
Чаман-чаман юлдузлар.
Ота-онадек ҳар он
Ўқитувчи меҳрибон.
Севиб ўпиб, ардоқлар
Меҳри тонгдек чароқлар
Мактаб қучоғин очар,
Йўлимизга гул сочар.

Рауф ТОЛИПОВ.

Биринчи марта мактабга.

— Мен ҳам бораман, папкам борку...

Шанба оқшоми

ЮРАК

Фақат азобгами яралган юрак,
Фақат заҳматгами туғилгандир у?!
Наҳот мизғишни ҳам билмайди андак,
Наҳот қон хўплаб у, қон қусар мангу!
Ғамзада юракка бермасми азоб,
Жон қасдида турган патрондаги ўқ?
Ғамзада юракка бермасми азоб,
Шайдойи кўзлардан сапчиган бир чўғ?..
Юракка санчилган ўша қўрғошин,
Мулзам бўлар бир кун жарроҳ қўлида.
Юракка сапчиган нигоҳ оташи,
Висол чоғи эрир юрак қўрида.
Яратганисимон санъаткор дунё.
Минг бир тикан ичра бир нафис гулни.
Гулдай бир кулгуга юрак ҳам шайдо.
Олар минг бир ғамдан силқилаб уни.
Юрак!
Ташвишларинг мунчалар қат-қат,
Бардошинг ҳам қаттиқ, шунчалар, э воҳ!..
Сенга отилмасин сўз ўқи фақат,
Сени сақлар ундан қайси бир жарроҳ!?..

II

Дарахтлар шохида ризқ терган маймун,
Ер бағрига тушиб бўлгандир одам.
Илк бор одамзодни этганда мафтун,
Одамнинг ўзидай соддайди олам.
На коинот сирин билган одамзод,
(На бўлган увоқдай азиз нақллар).
Соддаликдан бўлган тангрилар бунёд —
Ҳали йўргакдайкан мурғак ақллар.
Инсон топинмаган нима ҳам қолди?
На шамол, на олов, на қолди бузоқ...
Тангри деб барчасин инсон тан олди.
Лоқайд боқди беҳис тангрилар бироқ...
Тарих саҳифаси тангри ишидан.
Ҳилвираб турибди, ранги заъфарон.
Қизғиш доғлари-чи, —
кўзлар ёшидан
Соқов варақларга томчилаган қон.
Аждодлардан қандай мен кўнгил узай?!
Улар яшашмаган тангрисиз ахир!
Аждодлар измини нега ҳам бузай?!
Мен ҳам сиғинаман..
Нега сақлай сир?!
Йўқ, тан олмам якка қудрат даҳосин!
О, мунча эрк бердим тилу ақлимга...
Сиғинганим — юрак — севгим худоси!
У ҳам сиғинади,
фақат халқимга...

Миноҳиддин ҲАЙДАРОВ.

Пойтахтимиз меҳмонлари

Шу кунларда Свердлов номли концерт залида ўз гастролларини бошлаган қардош Белоруссиянинг «Лявониха» эстрада ревюси ўзининг ажойиб рангбаранг томошалари билан шаҳримиз меҳнаткашларини ниҳоятда хушнуд этмоқда. Ҳамшаҳарларимиз қардош белорус санъаткорларининг бадиий маҳоратларига юксак баҳо бераётирлар.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) рақс группасининг солистлари Людмила Родина ва Белоруссия ССР да хизмат кўрсатган артист Георгий Мартинов «Павлинка» рақсини ижро этмоқдалар. (Пастда) солистлардан Ирма Ломакина ва Антон Юданов қўғирчоқ малайлар» деган сатирик пантомима ижро этишаётган пайт. (Ўнгда) талантли эстрада қўшиқчиси Нина Соприкина «Севаман» қўшиғини айтаётир.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

МАСЛАҲАТИНГИЗГА МУҲТОЖМАН

ҲАЖВИЯ

Бўйдоқман. Балки, вояга етмаган деб ўйларсиз? Асло! Ўттизнинг нақ тепасидаман. «Ўта ландавур, латтачайнар экан» деган тахмининингиз ҳам тўғри чиқмайди. Институтнинг тил-адабиёт факультетини аъло баҳолар билан тамомлаганман. Табиат ҳусндан ҳам камситмаган. Қайси фотографияда расм олдирмай, суратимни кўргазмага осиб қўйишади..

Диққатингиз ошмасин, сўққабошлигим сабабини ҳозир айтаман. Дорилфунунни битирган йилим атторлик магазини мудири Ақида исмли қиз билан танишдим. Африка ўрмонидаги ўргимчаклардай «муҳаббат тўри»ни тўқийвердим, тўқийвердим. «Ҳаракатда баракат» дегандаридай биринчи муддаога эришдим: муҳаббат изҳорим Ақида томонидан сўзсиз қабул қилинди. «Темирни қизиғида бос» деган нақлга амал қилиб, эртасигаёқ унаштиргани юбордим. Бироқ қиз томонга борган «элчилар» кечқурун коптогини йўқотган бола алпозида, саватини кўтариб қайтишди.

— Ҳа, нима бўлди?— базўр сўз қотдим.

— Қудамиз синглисининг кичик қизига крепдешин қўйматанимиз учун «боши шунақа бўлса охири нима бўларди»,— деб саватни қўлимизга қайтиб берди. Биз ҳам ичимизда «боши шунақа бўлса, охири нима бўларди».— деб индамай уйга йўл олдик,— дейишди улар.

«Турмушнинг ўзи мактаб» деганлари рост экан. Узоқ бош қотириб юргандим, бир фикр миямга чақмоқдай ялт этиб келиб қолди. Энди ҳеч қанақа қариндоши йўқ қиз топиш хаёлига тушдим. Очиғини айтиш керакки, ҳозирги замонда қариндоши кам одам ҳам сийрак экан. Шундай бўлса ҳам ота-онасидан бошқа ҳеч кими йўқ Роҳатой исмли ноданнини топдим. Бор «санъатимни» ишга солиб унинг ҳам муҳаббатига сазовор бўлдим: «Бўлди-бўлди» имтиҳонидан муваффақиятли ўтдим. Ҳатто фотиҳа тўйи берилди. Афсус «фотиҳа» суюқроқ ўқилган эканми, худди тўй олдидан ажрашиб кетдик.

Воқеа бундоқ бўлди: дўстларим билан сайрлашиб кўчага чиқдик. Бир маҳал гапга берилиб кетган эканман шекилли, шерикларим биқинимга туртишиб қолишди. «Ҳа, нима туртишасан!»— деб дўқ қилган эдим, шу пайт ёнимдан бир киши ўтиб кетди. Йигитлар ўша киши бўлажак қайнотам эканлигини айтишди. Эртаси «қайнотам» куёв мени иззат қилмади, деб орани очиқ қилиб қўйди.

Кўп қийинчиликлар билан Насиба исмли қизга унашдик. «Сутдан куйган оғиз қатиқни пуфлаб ичади» қабилида иш юритиб, унаштирилгандан сўнг ҳамкасб дўстларим ёрдамида икки ойлик командировкага жўнадим. (Қайнотам ва қайнонамга дуч келишдан қўрқиб): Тўйга яқин уйдагилар телеграмма беришадиган бўлишди. Кутганда вақт ҳам секин ўтади. Почтадан кунига 2—3 карра хабар оламан: Роса қирқ кун деганда телеграмма келди. Поезд қолиб, самолётга ўтирдим. уну-гуруч бериладиган куни етиб келибман.

Яна фалокат юз берди. Қиз томонига юбориладиган қўйнинг бўйнига шохи эмас. чит белбоғ бойлашибди, деб қуда томон ишни бузиб юборибди.

Каллам ғовлаб кетди бу савдолардан!..

Қандай маслаҳат берасизлар, одамлар?!

Ҳамид АБДУЛФАТТОЕВ.

Хандалар

АВТОИНСПЕКТОР: —Нега машинани тез ҳайдайсиз? Ёки тезликни чегараловчи белгини кўрмадингизми?

* * *

ҲАЙДОВЧИ: —Белгини-ку кўрдим. Фақат сизни кўрмаган эдим.

* * *

Трамвайда:

— Гражданин, сизнинг билетингиз ярамайди!

— Нега энди? Бир ҳафтадан бери яраган, энди ярамай қолибдида?

* * *

Ошхонада пашшаларнинг кўплигидан ранжиган хўранда официанткага:

— Нега бунча пашша кўп, яна «Пашшаларга уруш очамиз» деб эълон осиб қўйибсиз.

— Тўғри, биз уларга қарши курашдик, аммо улар кўпчилик экан, бизни енгишди.

* * *

— Сизни тушунолмай қолдим. Кеча директорнинг орқасидан роса ёмонлаган эдингиз. Бугун йиғилишда эса уни кўкларга кўтаряпсиз?

— Бир гапни икки қайтаришни ёмон кўраман.

● ● ●

Рассом табассуми

— Тавба, бир ховучгина булутдан челакдан қуйгандек ёғди-я?!

Ўз-ўзини овутиш.

Дарвозабон ихтироси.

— Бу қанақаси бўлди?

— Инимизни буздилар деб ҳовотир олаверма, физкультурачилар кунни келишмадими, энди келишмайди.

ҒАРОЙИБОТЛАР

Жаҳонда энг катта таом — пиширилган туя. У бадуинлар тўй дастурхонининг анъанавий безаги ҳисобланади. Таомнинг тайёрланиш усули ҳам ажойиб: аввалига балиқнинг ичига пиширилган тухум солинади, балиқ товуқнинг ичига, товуқ қўйнинг ичига, қўй туянинг ичига солиб пиширилади.

* * *

Қадимий Вавилонда бундан тўрт минг йил илгари шундай қонун бор эди. Агар бирор архитектор лойиҳаси асосида қурилган бино битгандан сўнг, вайрон бўлса, уни ўлим жазосига ҳукм этишар, бинода истиқомат қилган оила аъзоларидан бирор киши вафот этса, архитекторнинг оила аъзолари ҳам ўлимга маҳкум этилар эди.

* * *

Югославия кемаси «Нови-Сад» да денгиз бўйлаб саёҳат қилиб юрган Смиляна Томичнинг кутилмаганда кўзи ёриди. Боланинг метрикасидаги «туғилган ери» графаси «42°45¹» шимолий кенглик ва 17°52¹ шарқий узоқлик» деб тўлдирилди.

ЧЎЯН КУЗАТУВ МИНОРАСИ

Дрезден округидаги Лёбауэр Берг тоғида ажойиб чўян минора қад кўтариб турибди. Ёдгорликларни муҳофаза қилиш давлат институти бу минорани Европада ўзига хос ягона бўлгани учун уни давлат муҳофазасига олган.

1854 йилда бир чақана мулкдор томонидан қурилган ва кейинчалик Лёбау шаҳри ихтиёрига ўтган минора ўзининг архитектура тузилиши билан турк намуналарини эслатади. Умумий вазни 70 тоннага яқин бўлган олий нав нақшинкор чўяндан қурилган минорани ҳар йили кўплаб туристлар келиб кўришади. Улар 120 зинани босиб миноранинг 28 метр баландликдаги майдончасига чиқадилар.

(ГДР, панорамаси).

ДЕВСИФАТ ОДАМЛАР БЎЛГАНМИ?

Гигантлар жанги

... Титанлар бир-бирларига баҳайбат қояларни ирғитишади, ер гулдирайди, шовқин-сурон оламни тўлдиради, абадий ер қаъри тебранади. Одам ҳукмдори Зевс тўхтовсиз олов яшинлар ва гулдурос момақалдироқларни юбориб турибди.

Гигантомахия—юнон худоларининг титанлар билан жанги боряпти. Жанг оқибатида ўт олов ер-у кўкни тутиб, денгизлар ёниб кетди, буюк ҳукмдор Кронидлар тахти қулади...

Зевсга атаб қурилган Пергам ибодатхонасининг деворларида қадимги юнон ҳайкалтароши бу гўзал ва фожиали афсонани шундай акс эттирган. Бу—қадимги Юнонистонда яратилган ажойиб ва қизиқарли афсонанинг энг яхши ва ягона тасвиридир.

Афсона бир вақтлар ҳукмрон бўлган олий худо Ураннинг авлодлари ўртасидаги тахт учун кураш тўғрисида ҳикоя қилади.

Бу урушда Ураннинг ўғиллари — титанлар, унинг невaралари —олимпиялик худолар билан курашганлар. Урушда худолар ғалаба қилишган. Улар мағлуб бўлган титанларни зулмат макони Тартар зиндонига солиб, оламни идора қила бошлаган эканлар. Фақат дунёнинг баъзи хилват жойларидагина титанларнинг қариндош-уруғлари ва авлодлари бўлмиш баҳайбат девсифат циклоплар яшириниб, омон қолишганмиш.

Ҳақиқатан ҳам Ер юзида бундай гигант одамлар ирқи яшаганмикин? Айтайлик, Гомер қаҳрамони Одиссей ҳақиқатан ҳам циклоплар яшаган жойда бўлганмикин? Хўш, гигантлар тўғрисида илм-фан нималарни билади?

Жанубий Америкадаги инк қабилалари давлатининг европаликлар томонидан босиб олинганидан сўнг испан тилида яратилган шу қабила афсоналарида бундай дейилади: Инки XII Аятарко Кусо подшолиги даврида океан томондан улкан қамиш солларда девсифат одамлар мамлакатга сузиб келишган.

Улар шунчалик баланд бўйли одамлар эканки, ҳатто энг новча ҳинди ҳам тиззасидан келаркан. Уларнинг сочлари бошларидан елкаларига тушиб турган, соқоллари эса бўлмаган, кўзлари лагандек келаркан. Баъзиларининг эгнида ҳайвон терисидан кийимлари бўлган, бошқалари эса яланғоч экан. Ораларида бирорта хотин киши бўлмаган. Улар соҳил бўйлаб юришиб, мамлакатни талон-торож қилишган эмиш. Ахир уларнинг ҳар бири 50 киши ейдиган таомни кўрдим демас экан-да!

Шуниси қизиқки, гигант одамлар ва улкан циклопларнинг тасвирлари, шунингдек улар ҳақидаги бу каби афсоналарни жаҳондаги ҳар бир халқда, Греция, Скандинавия, Камбожа ва Индонезияда, Шимолий ва Жанубий Америка халқларида учратиш мумкин.

Жаҳондаги энг қадимий давлатлардан бири Бобилдан топилган сопол тахта ёзувларда айтилишича, бу давлатнинг коҳинлари астрономия ва оламнинг тузилиши ҳақидаги билимларни қандайдир девқомат одамлардан ўрганиб олишган эмиш..

Дин тарихида «маданий қаҳрамонлар» деб аталган бир термин бор. Қандайдир ғайри табиий одамлар ҳақида шундай жуда кўп афсона ва ривоятлар тўқилганки, уларга кўра бу ғалати одамлар кишиларга гўё билим, ёзув ҳадя этишган, маданий кўникмаларга ўргатишган эмиш. Одатда, бундай «маданий қаҳрамонлар» кишилар томонидан девқомат, ғоят куч-қудратли қилиб тасвирланган, арабларда шаддод Бинад, юнон титани Прометей худди шундай тасвирланади.

Шуниси қизиқки, бу девсифат одамлар албатта бирор зўр фалокатдан сўнг қаердандир пайдо бўлиб қолишади. Кишилар аввал улар ҳақида эшитишган, лекин улар билан алоқа қилишмаган ёки бўлмаса урушиб енгмоқчи бўлишган: Гигант одамларнинг асосий қисми эса сув тошқини даврида ҳалок бўлган, қолган-қутганлари эса «тўғри йўлга кириб» кишиларга ўз билимларини ўргатган эмиш.

Буларнинг ҳаммаси, гўё бир вақтлар мавжуд бўлган ғоят куч-қудратли ирқ ҳақидаги тўқима афсоналардан бошқа нарса эмас.

«Кўрган-билганлар» ҳикояси

Бу ҳикояларни бутунлай афсоналар қаторига қўшиш мумкин эмас. Ҳар ҳолда улар тарихий манбалар ҳисобланадики, кўпчилигига биз ҳеч шубҳасиз ишонамиз.

Масалан, Геродот (қадимги юнон тарихчиси) қандайдир бир темирчи ҳақида ҳикоя қилади. Бу темирчи қудуқ қазиб, катта бир одам скелетига дуч келади ва суякларни ўлчаб кўриб, ҳайратга тушади—бу одамнинг бўйи икки ярим метр бўлган экан.

Иосиф Флавий (қадимги Рим тарихчиси) омон қолган гигантлар подшо Жошу даврида эрамиздан аввалги XII асрда яшаган, деб хабар беради. «Уларнинг гавдалари баҳайбат, юз қиёфалари оддий одамларникидан шунчалик фарқ қилардики, уларни кўриш ҳайратга, гаплашаётганини эшитиш эса ваҳимага солади»

Илк христиан даврида яшаган кишилар ҳам гигант одамлар яшаганлигини тасдиқлайдилар. Августин Африкадалигида унга бир гигантнинг «тишини» кўрсатишган. Арнобий эса жуда катта одам суяклари топилганлигини хабар қилади..

Испания солномаларида ҳам шу хил воқеалар бор. Янги Дунё—Американи «ўрганган» дастлабки испан босқинчилари — конкистадорлар майя қабиласи ибодатхоналаридан бирида одамнинг суякларини кўриб. ҳайратга тушишган . Махсус элчи бу топилмани Рим папасига олиб келиб берганмиш.

Босқинчи Кортеснинг жангчилари хабар қилишадики, жанубдаги йироқ тоғларга юборилган Кортес одамлари гигантлар яшайдиган жойни топишган. Улар сўзларининг исботи учун ўлдирилган гигантларнинг танасидан суғуриб олинган қовурғаларни ҳам келтиришган эмиш..

Шундай қилиб, афсонавий девсифат одамлар ирқи ер юзида яшаган бўлиши, сўнг қандайдир номаълум сабабларга кўра ўлиб битган бўлиши мумкин. Тугаб бораётган бу халқнинг сўнгги вакиллари эса бизга энг яқин тарихий даврда яшаганлар.

Бирор фалокатдан сўнг омон қолган айрим гигантлар ёки уларнинг тўдалари ҳақидаги хабарлар бизга қадимги ёзувчиларнинг афсона, ривоят ва ахборотлари орқали етиб келган. Титанларнинг қолган-қутганлари ер юзига тарқаб кетишган ёки бўлмаса узоқ ёввойи оролларда туриб қолишган. Ҳар ҳолда Одиссей бориб қолган Полифем ороли ҳам шундай жойлардан бўлиши керак. Бу оролда циклоплар яшаган. Одиссейнинг Полифем билан афсонавий учрашуви ҳақиқат бўлиши мумкин, бунда Одиссей зўрға омон қолган эди.

Сўз — фанга

Антропологлар ўтмишда гигантлар ирқининг яшаган бўлиши мумкинлигини рад этмайдилар. Ҳозирги вақтда йўқолиб кетган бу мавжудотларнинг икки тури—мегантроп ва гигантопитек фанга маълумдир. Улар скелетларининг бўлаклари Ява оролида, Жанубий ва Шарқий Африкада, Монголия, Жанубий Хитой ва Ҳиндистонда топилган. Бу баҳайбат антропоидлар ҳар ҳолда одам зотининг ўтмишдоши бўлмаган. Бу эса, афтидан ҳозирги замон фани— антропогенезнинг асосий тараққиёт йўлидаги боши берк кўчага кириб қолган ён сўқмоқларидан бири бўлган.

Гигантопитек зўр жисмоний кучга, қудратли чайнаш аппаратига ва баҳайбат гавдага эга бўлган. (Совет антропологи В. П. Якимов ҳисоблаpига кўра, бу гавданинг оғирлиги 500 килограмм бўлган) Бу эса ундан тегишлича суяк тузилишига эга бўлишни талаб қилган ва ўз улканлигининг асири бўлиб қолган. Буларнинг ҳаммаси бу мавжудотнинг яна-да жисмоний шаклланишини тўхтатиб қўйган, авлодларининг бош суяги ва миясининг ўсишига таъсир этган, кейин унинг эволюцияси умуман тўхтаб қолган.

Гигантопитек қачон яшаган? Олимлар у ҳозирги замон одамининг ўтмишдошлари билан бир вақтда яшаган ва ҳатто ҳозирги замон одами «хомо сапиенс»ни ҳам кўрган, деб тахмин қиладилар. Буни афсоналарда қадимги авторларнинг хабарлари ҳам тасдиқлайди. Агар ундай бўлмаганда қадимгилар гигантларнинг мавжудлигини қаердан билган бўлардилар? Ахир, палеонтологик қазилмалар ва уларни текшириш фақат 19-20 асрларда бошланган-да!

Ўликларми ё тирикларми?

Гигантопитеклар ўлиб битганликларини янгидан-янги археологик кашфиётлар тасдиқламоқда. Мана, шулардан бири.

Бурноғи йил сентябрда жуда кўп газеталарда ҳинд олимлари гигантопитек суякларини топганликлари ҳақида хабар босилди.

Деҳлидан 73 миля нарида Окха қишлоғида (Чурчаон, Панжоб штати) номаълум мавжудотнинг қолдиқлари топилди. Унинг скелети қарийб тўрт метрча узунликда, кўкрак қафасининг кенглиги бир метрдан кўпроқ деб тахмин қилишяпти.

Скелетнинг ёши бир миллион йилга яқиндир...

Хўш, одамсимон гигант мавжудотлар ер юзининг чекка жойларида яшириниб омон қолган ҳамда бизнинг кунларимизгача яшаб келган бўлишлари мумкинми? Афтидан, йўқ, инсон қадами етмаган жойлар эса кам қолган.

...XIX аср охирида Малакка ярим оролига борган кўпгина этнографлар хабар беришади: бу жойнинг хилват ва бориш қийин бўлган районларида яшовчи энг қолоқ сеной ва семанг қабилалари орасида, шундай гап бор; чангалзорлар ичида гўё улкан одамлар қабилалари яшар эмиш. Улар шунчалик баҳайбат гавдали бўлишганки, ҳатто ўз қўшнилари бўлган паст бўйли одамларни «назарга ҳам илмаганлар». Бир куни улар гигант одамлар эсдан чиқариб қолдирган идишни ўғирламоқчи бўлишган. Лекин идиш шунчалик оғир эканки, уни чангалзордан олиб ўтиш у ёқда турсин, ҳатто қимирлатиб ҳам бўлмаган. Музейларда гўё Малаккада яшайдиган девсифат одамлар турган жойдан топиб олинган жуда узун камонлар ҳам намойиш этиляпти...

Британия Колумбиясида ҳиндлар ҳам ўрмон жойларда яшовчи гигант одамлар ҳақида ҳикоя қилишади.

Кейинги вақтда чет эл матбуотида жуда баланд бўйли одамлар билан учрашувлар ҳақида қатор хабарлар босилди.

Канада ва Калифорния (АҚШ ҳиндилари гигант одамларни умумий ном билан «саскавч», яни «тортинчоқ одам» деб аташади. Уларнинг ҳикоя қилишларича бўйи 2,5 метрли бу забардаст одамлар жуда қўрқоқ экан, кишилар яқинлашиши билан дарҳол яшириниб олишаркан. Улар оловдан фойдаланишни билмайдиган қадимий мавжудотларга ўхшаб ибтидоий ҳаёт кечиришаркан.

...Девсифат одамлар ҳақидаги хабарлар келажакда тасдиқланиши ҳам, тасдиқланмаслиги ҳам мумкин. Ленин «қўлимизда» бирорта ҳам гигант одам йўқлиги «улар ҳозир бутунлай йўқ» деган исботли гап ҳам эмас. Бу саволга ер юзидаги барча «оқ доғ»ларни пухта ўрганганимиздан сўнг жавоб бериш мумкин бўлади. Бу гап айниқса ер юзида кам ўрганилган районлардаги чангалзор ўрмон, тоғ ва тоғ ёнбағирларига тегишлидир.

Сўнгги сўз ўрнида

Яқиндагина телеграф ажойиб хабар келтирди: «Бразилиялик тадқиқотчи Орландо Вилас Ксингу (Шингу) тоғидан нарироқда—Гвиания тоғ ёнбағрида ғоят баланд бўйлик (ўрта ҳисобда икки ярим метрга яқин) ва жисмонан жуда бақувват «одам»ларнинг олтита янги группасини топди». Олим гигантлар билан алоқа боғлашга уринган, лекин у «тошлар ёмғири билан кутиб олинган ва чекинган».

Бутун дунё олимлари Бразилия сайёҳининг экспедиция материаллари эълон қилинишини сабрсизлик билан кутишмоқда. Эҳтимол, бу асрлар мобайнида йўқолиб кетган ва бир маҳаллар зўр қудратли бўлган гигантлар ирқининг ҳақиқий дастлабки изларидир.

(«Техника молодёжи» журналидан)

Г. БОССОВ.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

радио

31 август

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Экран қўшиқлари. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20.** Озарбайжон куйлари. **20.00** «Гулшан», Адабий музикали эшиттириш такрорланади. **21.00** «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан» (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ радиоклуби. **22.20** Эстрада концерти. **23.10** Фурқат лирикаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ҳажвий ҳикоялар. **19.30** В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Жаҳон шоирлари Ленин ҳақида» (русча). **20.00** Тожик халқ қўшиқлари. Социалистик мамлакатлар халқларининг куйлари. **20.45** «Қадрдон жойлар бўйлаб» (русча). **21.00** Рақс куйлари. **21.30** Татар куйлари.

1 сентябрь

ЯКШАНБА

НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **8.25** Нефть ва газ саноати ходимлари учун концерт. **9.30** Чолғу куйлари. **10.30** Шарқ куйлари. **11.15** «Табассум» радиожурнали. **12.15** «Эрталабки салом» (Москва). **13.30** Нефть ва газ саноати ходимлари учун концерт. **15.00** «Зангори олов» ва «қора олтин» ўлкаси» деган эшиттириш (русча). **15.10** Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунига бағишланган эшиттириш ва концерт. **17.40** Экран янгиликлари. **18.00** Музикали глобус. **18.40** Ш. Гуно, «Вальпур туни». **19.20** Сиз ёқтирган қўшиқлар. **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **20.30** Лирик концерт. **21.00** «Дунё харитаси олдида» (ўзбекча). **21.10** Пахтакорлар учун концерт. **22.20** «Табассум» радиожурнали. Такрорий эшиттириш. **23.10** Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет композиторларининг қўшиқлари. **9.15** Реклама ва эълонлар. **9.30** Ўқитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (русча).

19.00 Область театрлари артистларининг концерти. **19.30** «Дўстлик хороводи» деган концерт. **20.00** «Юность» радио станциясининг программаси (Москва). **21.00** Шашмақомдан парчалар. **21.30** Эстрада концерти.

2 сентябрь

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **8.25** Ёшлик ҳақида қўшиқлар. **9.15** «Дўстлик алоқалари мустаҳкам» (ўзбекча). **9.30** Най учун ёзилган пьесалар. **9.50** «Мактабларда янги ўқув йили» деган суҳбат (тожикча). **10.10** Бадиий ҳаваскорлар концерти. **10.30** Музикали драмалардан парчалар. **11.15** «Зангори кема» бунёдкорлари ҳузурида» (русча). **11.25** Республикада хизмат кўрсатган артист С. Беньяминов ижросида қўшиқлар. **12.15** «Ҳаётий афсона». Тожикистон радиоси тайёрлаган эшиттириш. **13.30** Куйлардан-куйларга. **16.10** «Ҳаёт ва музика» циклидан 4. эшиттириш (ўзбекча). **16.50** «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). **17.00** «Шоирлар—ўқувчиларга». Адабий-музикали монтаж (татарча). **17.20** «Алишер Астрободда». Алишер Навоий туғилган куннинг, 525 йиллигига (бағишланган адабий эшиттириш (қозоқча). **18.00** Партия ходими минбари. «Ташаббус—муваффақият гарови». Хатирчи район партия комитетининг биринчи секретари У. Жамоловнинг сўзи. **18.10** Область театрлари артистлари ижросида концерт. **19.20** «Таъзим сенга устоз». Абадий-музикали эшиттириш. **20.00** «Ёшлик («Юность Узбекистана») радиостанциясининг программаси. **20.40** Ёшлар учун концерт (русча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Пахтакорлар учун концерт (ўзбекча). **22.30** ФУТБОЛ. МАСК—«ПАХТАКОР». Москвадан олиб эшиттирилади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет композиторларининг қўшиқлари. **9.15** Реклама ва эълонлар. **19.00** Мақомлардан парчалар. **19.30** «Зайнаб ва Омон». Музикали-адабий композиция. **20.00** «Зенитчи қиз». Фотиҳ Ниёзий ҳикояси асосида радиоинсценировка (тожикча). **20.30** Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари. **21.00** Севимли ёзувчилар радио кутубхонаси. Ойдин. «Келин ўғил туғди» ҳикояси асосида радиоинсценировка (ўзбекча). **21.30** СССР санъат усталари ижросида концерт.

ТЕЛЕВИЗОР

31 август

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси. **19.00** Рус тилида телевизион янгиликлар. **Узбек тилида:** **19.10** «Хайр боғчажон, салом мактаб» деган эшиттириш. **19.40** Телевизион янгиликлар. **19.55** ВЛКСМнинг 50 йиллигига. «Муборак». Телевизион композиция. **20.35** «Ленинннома». «Россия яқинида».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Киносаёҳатчилар клуби. **22.00** Қўшиқни севувчилар клуби. **23.00** «Вақт» информацион программаси. **24.00** «Пижамадаги ўқувчилар». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 4-серияси. **01.15** «Санъат, усталари». СССР халқ артисти Н. К. Симонов ҳақида эшиттириш. **02.15** Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.00 Социализм дунёси. **19.30** Рангли телевидение программаси.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Узбек тилида: **21.00** «Шанба», ноқуштадан сўнг». Музикали дам олиш программаси (такрорий эшиттириш). **21.40** Шарқ назми тароналари. **22.20** «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 «Экран—болаларга. **19.00** Хафталик. **19.15** Ҳужжатли фильм. **Тожик тилида:** **19.35** Дўстлар овози. **20.15** Гўзалликка саёҳат. **20.30** Грузия эстрада артистларининг концерти. Танаффус вақтида «Ҳафталик».

1 сентябрь

ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Эшиттиришлар программаси. **Рус тилида:** **10.00** Болалар учун. «Новелла кутубхонаси». Адабий эшиттириш. **10.35** «Янги ўқув йилингиз муборак!» Ўқув йилига бағишланган махсус эшиттириш. **11.35** Болалар учун. «Римцимци айиқча». Фильм-эртак. **Узбек тилида:** **12.15** Болалар учун. «Қуён ва қудуқ». Мультфильм. **12.20** «Сентябрь байрами». Концерт. **13.00** «Менинг дўстим, Колька». Бадиий фильм. **17.55** Эшиттиришлар программаси. **18.00** Бугун — Бутуниттифоқ Нефть ва газ саноати ходимлари куни. **18.30** «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **19.00** Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «Лайли ва Мажнун». Алишер Навоий номидаги Катта Давлат академик опера ва балет театрининг спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтларида «Ахборот» информацион программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.00 Футбол бўйича СССР биринчилиги учун. «ДИНАМО» «Киев) — («Нефтчи» (Боку). Танаффус вақтида «Зангори экран ҳафталиги».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Хотин-қизлар, сизлар учун». Тележурнал. **13.30** Табиат альбоми. **14.00** Ўсмирлар учун. Адабий альманах. **15.00** Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги. Янги ўқув йилига бағишланган эшиттириш Тошкентдан олиб кўрсатилади. **15.30** «Биринчи синф ўқувчиси». Бадиий фильм. **16.40** Телевизион энциклопедик кутубхона. **17.00** Бугун—Бутуниттифоқ Нефть ва газ саноати ходимлари куни. Телевизион календарь. **17.30** Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. «Шимол солдатлари». **18.00** Музикали киоска. **18.30** Эфирда «Молодость» «Сўнмас аланга». **19.30** Рангли телевидение программаси. **21.00** «Новости дня» киножурнали. **21.15** «Етти кун». Халқаро программа. **22.00** ФУТБОЛ бўйича СССР биринчилиги учун. «ДИНАМО» «Киев)—«НЕФТЧИ» (Боку). Танаффус вақтида «Зангори экран ҳафталиги». **23.45** Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Қирғиз тилида: **17.00** Экран—ўқувчиларга. **17.20** Киноочерк **17.40** Топишмоқли концерт. **18.10** «Тоғ ва денгизлар оша». Кинопанорама. **19.00** «Нефтчилар, сизлар учун» деган концерт. **19.40** Эшиттиришлар программаси. **Рус тилида** **19.45** Ўқувчилар учун «Ранго-ранг». **20.15** Киноочерк. **20.45** Якшанба калейдоскопи. **21.15** «Салом, мактаб». Концерт. **22.30** Телеочерк. **23.00** Эшиттиришлар программаси.

2 сентябрь

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси. **19.00** «Устоз ва мураббий». Янги ўқув йилига бағишланган махсус сон (ўзбек тилида).

Рус тилида: **20.25** Телевизион янгиликлар. **20.40** Совет Армияси жангчилари учун. «Унутилмас йиллар». **21.00** Эшиттиришлар программаси.

Узбек тилида: **21.05** Телевизион янгиликлар. **21.25** Пахтакорлар учун. «Теримга шайланинг». **21.45** «Турмуш ва маданият». Телепрограмма. **22.15** Осиё ва Африка ёзувчилари Тошкент конференциясининг X йиллиги олдидан. Телевизион новеллалар театри. «Сўнгги ҳикоя», Жигарлар». **23.15** «Ярим аср йилномаси» циклидан берилаётган кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1950 йил ҳақидаги серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси. **13.05** Телевизион янгиликлар. **13.15** Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Биз билан ўйнанг». **13.30** Социализм ва демократия. **14.00** Миниатюралар телетеатри. «Ўн уч стул». **15.00** «Ватанимизнинг бир соати». «СССР—1968 йилнинг 2 сентябрь кунида». **16.00** Эфирда «Молодость». **16.30** Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Узбек тилида: **19.00** Ўқув эшиттиришлари программаси. «Ўқитувчи экрани».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.30 Эшиттиришлар программаси. **19.35** Телевизион янгиликлар. **19.45** «Пионерия» телевизион агентлиги. **20.15** Шаҳарларнинг музикавий турнири. **21.00** «Ватанимизнинг бир соати». «СССР—1968 йилнинг 2 сентябрь кунида. **22.00** «Шаҳзода солдатликда». Кўп серияли телевизион бадиий фильм 1, 2, 3-серияларининг премьераси. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **00.15** Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОХАТ БОҒИ

31 августда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Дилором ШЕРОВА**, солистлар: **Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

тез кунда

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

С. АЗИМОВ

ЗАМОН ДРАМАСИ

3 пардали драма

Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССР халқ артисти, А. Тўқай мукофоти лауреати **Т. ХУЖАЕВ**

Режиссёр — **Н. ОТАБОЕВ**

Рассом — **Г. БРИМ.**

Композитор — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби **Н. АКБАРОВ.**

Уйинларни саҳналаштирувчи — СССР халқ артисти, СССР давлат мукофоти лауреати **Г. ИЗМАЙЛОВА**

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **И. М. ГИНЗБУРГ.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ БИНОДА

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий

БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ

спектакли билан 50. мавсумини очади

(К. ЯШИН қайта ишлаган **янги вариант**)

Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Е. БОБОЖОНОВ.**

Режиссёрлар — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Абдулла Тўқай мукофоти лауреати **Т. У. ХУЖАЕВ** ва Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат ва Ҳамза мукофоти лауреати **С. ТАБИБУЛЛАЕВ.**

Рассом — Г. БРИМ.

Композитор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **М. БУРХОНОВ.**

1968 йил 11 сентябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва химия технологияси бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Черданцев кўчаси, 19-уй, конференц-зал фойеси) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. Ҳолматов: «Аренларни гамма лактонлар билан карбоксиалкиллаш» деган темада;

Г. Ш. Муҳитдинова: «Олефин углеводородларини олиш учун Ўзбекистон газ конденсатларининг оксидланиш пиролизи процессини ўрганиш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1968 йил 12 сентябрь кундуз соат 12 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Яланғоч қишлоғи, 60-аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

А. И. Калашников: Шўрланган ерларни ёндан ювиш тажрибаси» деган темада

ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ИШЛАРНИ ЁҚЛАЙДИ;

А. Тошхўжаев: «Тошкент областининг соз тупроқларида гумин ўғитларини картошка ҳосилдорлигига таъсири тўғрисида» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Тошкент область, Орджоникидзе районн).

ТОШКЕНТ АЭРОВОКЗАЛ РЕСТОРАНИГА

ҳисобчилар, юкчилар, фаррошлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Аэропорт ресторани, кадрлар бўлими.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

2 СЕНТЯБРДА

УЗБЕКИСТОН ЭСТРАДА ОРКЕСТРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти **Ботир ЗОКИРОВ**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **Луиза ЗОКИРОВА** (шарқ халқлари куйлари). **Юнус ТУРАЕВ** (совет композиторлари қўшиқлари). **Зулайҳо РАҲМАТУЛЛАЕВА** (ўзбек рақслари). **Эсон ҚАНДОВ** (эстрада куйлари). **Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ** (конферансье) қатнашадилар.

Музика раҳбари — дирижёр **Евгений ШИРЯЕВ**, оркестрнинг бадиий раҳбари — **Ботир ЗОКИРОВ.**

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассасида 11 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3, 4 сентябрда

М. ҚОРИ-ЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда **Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Равшан МУМИНОВА, Мунаввар АКРОМОВА, Узбек халқ чолғу ансамбли** қатнашадилар.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — **Абдураҳим МУҲАМЕДОВ.**

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида 12 дан сотилади.

КИНО

31 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Зарба! Яна зарба!—«ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кечқурун).

Вена почта маркаси —«ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кечқурун).

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия)—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «ДРУЖБА» (кеч соат 7 да).

Цитаделдаги ҳаёт — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Русь бўйлаб —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Зарба! Яна зарба!— «ФЕСТИВАЛЬ».

Вена почта маркаси—«ХИВА».

Бу телба дунё—НАВОИЙ номли.

Қизил мантия—ТЕЛЬМАН номли.

1 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Зарба! Яна зарба!—«ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Вена почта маркаси —«ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия)—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Сиртаки —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Цитаделидаги ҳаёт—«ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Зарба! Яна зарба!—«ФЕСТИВАЛЬ».

Вена почта маркаси—«ХИВА».

Бу телба дунё — НАВОИЙ номли.

Қизил мантия—ТЕЛЬМАН номли.

СУВ СПОРТИ САРОЙИ

5 сентябргача

6 дан 16 ёшгача болалар ва «Саломатликни мустаҳкамлаш» группасига қатнашишни хоҳлаган **эркак ва аёлларга**

сентябрь ойи учун

АБОНЕМЕНТЛАР СОТАДИ

Машғулотларни юқори малакали мутахассислар медицинанинг бу соҳадаги сўнгги тадқиқотларига асосан ўтказадилар.

Абонемент нархи: болалар учун — 2 сўм 40 тийин; катталар учун—6 сўм.

Машғулотлар бир ойда 6 марта ўтказилади.

Фақат якшанба кунлари бўладиган машғулотларга қатнаш учун бир ойга абонемент нархи 2 сўм.

Телефон В-31-146.

ИШГА ТАКЛИФ

ТОШКЕНТ ТАКСОМОТОР БИРЛАШМАСИ

2-АВТОКОМБИНАТИГА

енгил таксида ишлаш учун уч йиллик иш стажига эга бўлган **1, 2, 3 класс шофёрларни, автослесарлар, мисгарлар, карбюраторчилар, моторчилар, токарлар, темирчилар, ускуналар ремонти бўйича слесарлар, бухгалтер ва иқтисодчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчилар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов станцияси.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БУЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИГА

секретарь-машинистка, реклама бўйича редактор, фильмларни текширувчи ва шогирд (хотин-қизлар)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўчаси, 35-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР КОММУНАЛ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ ҚУРИЛИШ-РЕМОНТ ТРЕСТИГА

қурувчи инженерлар, меҳнат ва маош бўйича инженер, катта бухгалтер-ревизор, юрист-консультант

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 59«а» уй, 4-қават, 25-хона, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ 2-ПИВО ЗАВОДИГА

ғишт терувчилар, сувоқчилар ва бошқа қурилиш ишчилари, цехларда ишлаш учун эркак ва аёллар, слесарлар, токарлар, электр монтёрлари, совутиш қурилмалари машинистлари, юкчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, Аллея тупиги, 162-уй (11, 12, 13, 14, 27, 29, 30, 34-автобуслар, 2, 3, 6, 7, 12-троллейбусларнинг «Беруний майдони» бекати).

УЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ ВА ЁҒОЧСОЗЛИК МИНИСТРЛИГИ

ТАЖРИБА-ТЕХНИКА БАЗАСИГА

3, 4, 5-разрядли токарлар, 3, 4, 5, 6-разрядли слесарлар, 3, 4, 5-разрядли фрезерчилар, юкчилар, инженер ва техниклар: конструкторлар, механиклар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент-20, Уйғур кўчаси, 103-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 11-трамвайлар, 8-троллейбуснинг «41-мактаб» бекати). Телефон 4-13-94.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ИРРИГАЦИЯ ВА ГИДРОТЕХНИКА ИНШООТЛАРИ БОШҚАРМАСИГА

«Белорусь» экскаватори тракторчилари, шофёрлар, кранчи-шофёр, компрессорчи, электр пайвандчи, 4—5 разрядли автослесарлар, автоэлектриклар, ер қазувчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими (1, 2, 5, 14-трамвайларнинг «Жуковский», 1, 5, 9-троллейбусларнинг «Чехов» бекатлари).

ТОШКЕНТ ГАЗ АППАРАТЛАРИ ЗАВОДИГА

совуқ ҳолда штамповка қилувчилар, гальванчилар, жилочилар, никелчилар, хромчилар, пресс созловчилари, металлар бўйича токарлар, ОТК контролёрлари, асбобсоз слесарлар, электркар бошқарувчилари, ёрдамчи ишчилар, металл қирқувчи станокларни созловчилар, катта бухгалтерлар ва юқоридаги касбларга ўргатиш учун шогирдлар (ўргатиш муддати 2—6 ой).

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 83-уй, кадрлар бўлими (8, 16, 21, 48, 3-автобуслар, 4, 13-трамвайларнинг «ТошМИ» бекати).

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар, **Фрунзе ва Куйбишев районлари** бўйлаб қатновчи гражданларнинг вақтини тежаш мақсадида **«Фарҳод кўчаси — Тошми»** маршрути бўйича қатнайдиган 14-трамвай 5 сентябрдан Лоҳутий кўчасида янги қурилган трамвай тармоғи орқали қатнайбошлайди (Кафанов номидаги парк бўйлаб Пролетар кўчасига чиқади).

Госпиталь бозори ва Вокзал маршрутидаги 14-трамвай қатнамайди.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ БЎЛИМИ АВТОБАЗАСИГА

«Тез ёрдам» автомашинасида ишлаш учун **I ва II класс шофёрлари**

КЕРАК

шунингдек III класс шофёрлари тайёрлайдиган курсга

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш даврида стипендия тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Хуршид кўчаси, Арчазор проезди, 3-уй, кадрлар бўлими (9, 19, 11, 47, 49, 56-автобуслар, 2-трамвайнинг «Победа» парки бекати).

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

1 сентябрдан

марказий, республика, чет эл газета ва журналларига, шунингдек **область, шаҳар, район газеталарига**

ОБУНА ҚИЛИШ БОШЛАНАДИ

Ўз вақтида обуна бўлишингизни сўраймиз.

Узбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

КУТУБХОНА, МУАССАСА, КОРХОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Союзпечать» органлари 1969 йил газета ва журналларига

заявкалар

ҚАБУЛ ҚИЛИШГА КИРИШДИ.

«Союзпечать» бошқармаси.

Главташкенстрой қошидаги «Ташстрой» спорт-клубининг йўқолган

ДУМОЛОҚ ПЕЧАТИ

бекор қилинади.

«Саодат», «Гулхан» ва «Ғунча журнали редакциялари бошланғич партия ташкилоти, касаба союз ва комсомол комитетлари «Саодат» журналининг редактор ўринбосари **Х. Ахроровага** онаси

Вазира АХРОРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

РЕСПУБЛИКА «УЗХОЗТОРГ» УЛГУРЖИ БАЗАСИГА

бухгалтер, бухгалтер-ревизор, машинистка, нарх-наво бўйича иқтисодчи, экспедитор, товаршунослар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 146, Ҳамза райони, Строительная кўчаси, 1-уй, кадрлар бўлими (21-автобуснинг сўнгги бекати).

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЛЕНИН РАЙПИШЧЕТОРГИ

қуйидаги магазинларда чекланмаган миқдорда 0,2, 0,5, 1, 2, 3 литрли шиша банкалар, шунингдек пахта мойи шишалари ва бошқа шишаларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

2-МАГАЗИН — Вокзал олди майдони;
9-МАГАЗИН—19-февраль кўчаси, 27;
11-МАГАЗИН—Сариқўл кўчаси, 1;
12-МАГАЗИН—Бешёғоч кўчаси, 146;
16-МАГАЗИН—Фоменко кўчаси, 64;
19-МАГАЗИН—8-Март кўчаси;
21-МАГАЗИН—Олтинкўл кўчаси, 115;
31-МАГАЗИН—Қўйлиқ шоссеси;
40-МАГАЗИН—2-Сарикўл кўчаси;
44-МАГАЗИН—Авиашаҳарча (ГХФ);
45-МАГАЗИН—Т. Шевченко кўчаси;
50-МАГАЗИН—Рисовий массиви;
53-МАГАЗИН—Куйбишев шоссеси;
54-МАГАЗИН—Першин кўчаси, 58;
33-МАГАЗИННИНГ Полвонариқ кўчаси, 47-уйдаги қабул пункти;
Будённий кўчасидаги 2-қабул пункти.

БИЗНИНГ АДРЕС: ТЕЛЕФОНЛАР

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй,

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09; масъул секретарлар—33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими—33-29-55; катлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими—33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2540. Р. 17770.